Hawdd ei Ddeall

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Gofal clyw yng Nghymru

Ein cynllun ar gyfer gwasanaethau clyw GIG Cymru

Mehefin 2025

Cynnwys

Am y ddogfen yma 3

Cynllun newydd ar gyfer gwasanaethau clyw yng Nghymru 5

Ein prif 10 blaenoriaeth 8

1. Cynllun cydgysylltiedig 9
2. Cymorth i bobl sy'n fyddar neu sy'n byw gyda Cholled Clyw 10
3. Gofal o ansawdd gwell 12
4. Staff mwy medrus 13
5. Gwasanaethau clyw lleol 14
6. Clyw a dementia 15
7. Helpu pobl i ofalu amdanyn nhw eu hunain 16
8. Gweithio gydag elusennau a gwirfoddolwyr 17
9. Gwell technoleg ac adeiladau 18
10. Cyfathrebu clir a hygyrch 19

Beth mae hyn i gyd yn ei feddwl 21

Daw'r lluniau yn y ddogfen hon o Photosymbols:
www.photosymbols.com/

OGL © Hawlfraint y Goron 2025, Llywodraeth Cymru, WG52260, ISBN digidol 978-1-80633-717-0
Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg

Am y ddogfen yma

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Mae'r ddogfen yma wedi cael ei hysgrifennu gan Lywodraeth Cymru.

Mae'n fersiwn hawdd ei ddeall o gynllun. Rydych chi'n gallu darllen y cynllun gwreiddiol yma: Gofal Clyw GIG Cymru

Lle mae'r ddogfen yn dweud **ni**, mae hyn yn meddwl **Llywodraeth Cymru**. Am ragor o wybodaeth cysylltwch â:

Gwefan: Dull gweithredu ar gyfer gwasanaethau awdioleg yn y dyfodol 2025 | LLYW.CYMRU

E-bost: polisirsynhwyraucymru@llyw.cymru

Mae **Hawdd ei Ddeall** Cymru wedi paratoi'r ddogfen yma gan ddefnyddio **Photosymbols**. I ddweud wrthyn ni beth rydych chi'n ei feddwl am y fersiwn hawdd ei ddeall Hawdd ei Ddeall Cymru – Dywedwch wrthym beth yw eich barn.

Cynllun newydd ar gyfer gwasanaethau clyw yng Nghymru

Rydyn ni eisiau gwneud gwasanaethau clyw yn well i bawb.

Mae hyn yn meddwl gwasanaethau clyw sydd yn cael eu darparu gan:

- eich practis meddyg teulu

- yn y gymuned
- ac mewn ysbytai a chlinigau arbennig.

Rydyn ni wedi gweithio gyda phartneriaid i edrych ar:

- Beth sydd wedi gweithio yn y gorffennol.

- Beth mae pobl ei angen nawr.

- Beth fydd pobl ei angen yn y dyfodol.
- Triniaethau a thechnolegau newydd ar gyfer colli clyw a phroblemau clyw.

Mae'r cynllun yma yn dweud beth yw ein nodau ar gyfer gwasanaethau clyw dros y 5 mlynedd nesaf.

Nod y cynllun ydy:

- Gwneud gwasanaethau'n haws i'w cael.
- Lleihau amseroedd aros.
- Hyfforddi staff i helpu mwy o bobl.
- Defnyddio triniaethau a thechnoleg newydd i wella'r gofal mae pobl yn ei gael.

- Gwella sut rydyn ni'n cyfathrebu gyda chleifion a staff.

Mae Cymru bob amser wedi bod yn arweinydd ym maes gofal clyw.

Ni oedd y wlad gyntaf yn y byd i gael cynllun llawn ar gyfer gwasanaethau clyw.

Nawr rydyn ni'n arwain eto gyda'r cynllun newydd yma.

Ein prif 10 blaenoriaeth

Dyma ein prif 10 blaenoriaeth ar gyfer gwasanaethau clyw GIG Cymru.

Mae blaenoriaethau yn meddwl y pethau pwysig y byddwn ni'n canolbwyntio arnyn nhw.

1. Cynllun cydgysylltiedig

Fe fydd y cynllun yma yn ein helpu i gyflawni'r nodau mewn cynlluniau a deddfau pwysig eraill.

Rydyn ni eisiau i wasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol weithio'n dda gyda'i gilydd.

Felly maen nhw'n gallu rhoi'r gofal a'r gefnogaeth orau i bobl trwy gydol eu bywydau.

Ar gyfer gofal clyw, mae hyn yn meddwl:

- Rhoi gofal clyw yn agosach at adref.

- Osgoi anfon pobl i ysbytai, a meddygon teulu a darparu gofal clyw yn y gymuned yn lle hynny.

- Defnyddio adnoddau GIG Cymru (fel arian, staff ac amser) mewn ffordd glyfar a theg.

2. Cymorth i bobl sy'n F/fyddar neu sy'n byw gyda cholled clyw

Rydyn ni eisiau i bobl gael gofal a chefnogaeth sy'n eu helpu i fyw bywyd llawn.

Fe fyddwn ni'n adeiladu ar y **Fframwaith Gweithredu i Gymru**.

Mae fframwaith yn set o ganllawiau, gweithdrefnau neu nodau.

Mae'r Fframwaith yma yn dweud sut i ddarparu'r gofal a'r gefnogaeth orau i bobl sydd:

Byddar

- yn F/fyddar
- neu yn byw gyda cholled clyw yng Nghymru.

Ar gyfer gofal clyw mae hyn yn meddwl:

- Gwneud yn siŵr bod pawb yn cael mynediad teg at wasanaethau gofal clyw.

- Ateb yr anghenion iechyd clyw rydyn ni’n gwybod dydyn ni ddim yn eu bodloni ar hyn o bryd.

- Gweithio gyda phartneriaid ar draws Cymru i ddarparu gwasanaethau.

3. Gofal o ansawdd gwell

Fe fyddwn ni yn:

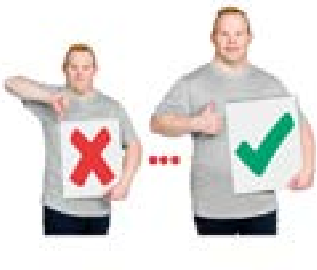

- Parhau i edrych ar, a gwella gwasanaethau clyw.
- Defnyddio rheolau a safonau ansawdd cenedlaethol. A gwella a diweddaru'r safonau yn ôl yr angen.

- Gwneud yn siŵr bod pob rhan o'r GIG a gofal cymdeithasol yn gweithio gyda'i gilydd i ddarparu gofal.

4. Staff mwy medrus

Fe fyddwn ni yn:

- Hyfforddi mwy o awdiolegwyr. Mae awdiolegwyr yn arbenigwyr gofal clyw.

- Helpu staff i ddysgu sgiliau newydd ac ennill cymwysterau uwch.

- Cefnogi arweinwyr newydd mewn gofal clyw.

- Gwneud yn siŵr bod staff yn gallu gweithio ar lefel uchaf eu swydd.

- Datblygu staff fel eu bod nhw'n darparu gofal newydd a gwell.

5. Gwasanaethau clyw lleol

Fe fyddwn ni yn:

- Defnyddio'r wybodaeth am y bobl sy'n byw mewn ardal i gynllunio gwasanaethau lleol.

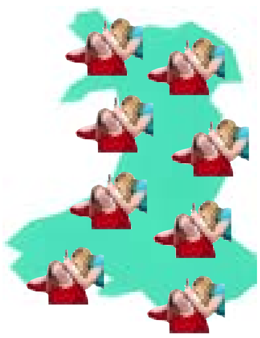

- Cael awdiolegwyr lefel uchel (arbenigwyr gofal clyw) ym mhob ardal leol.

- Gwneud hi'n haws cael help ar gyfer problemau clyw heb orfod gweld meddyg teulu.

Gwasanaethau addas?

- Dal ati i edrych ar bob rhan o wasanaethau gofal clyw. Gwneud yn siŵr bod gwasanaethau yn ateb anghenion pobl.

6. Clyw a dementia

Fe fyddwn ni yn:

- Defnyddio ymchwil a gwybodaeth i wella gwasanaethau i bobl â dementia.

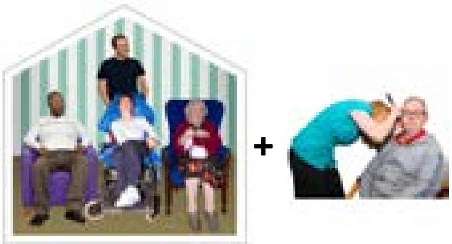

Cartref Gofal

- Gwneud yn siŵr bod cartrefi gofal a gwasanaethau dementia yn cynnwys gwasanaethau gofal clyw.

- Gweithio gyda phartneriaid iechyd a gofal lleol i ddatblygu gwasanaethau.

Deall

- Helpu staff gofal clyw i ddeall mwy am ddementia.

7. Helpu pobl i ofalu amdanyn nhw eu hunain

Mae gan bobl ran bwysig i'w chwarae wrth ofalu am eu hiechyd eu hunain.

Fe fyddwn ni yn:

- Dysgu pobl sut i ofalu am eu clustiau a'u cymhorthion clyw.

- Helpu pobl i reoli eu problemau clyw.
- Cefnogi pobl i aros yn annibynnol ac yn iach.

8. Gweithio gydag elusennau a gwirfoddolwyr

Mae gwirfoddolwyr yn gallu
helpu pobl i ddeall eu cyflwr clyw.

Mae pobl yn gallu cefnogi ei gilydd
a helpu ei gilydd i reoli eu gofal.
A chefnogaeth gyda phethau
fel gofalu am gymhorthion clyw.

Fe fyddwn ni'n cefnogi gwirfoddolwyr
gofal clyw, fel bod pobl yn cael
y gefnogaeth orau.

9. Gwell technoleg ac adeiladau

Fe fyddwn ni yn:

- Gwella systemau ar gyfer casglu a deall data am broblemau clyw.

- Defnyddio data i wella gwasanaethau gofal clyw.

- Gwneud yn siŵr bod ein gwasanaethau clyw yn gallu defnyddio'r dechnoleg a'r triniaethau diweddaraf.

- Defnyddio systemau rheoli cleifion gwell, sy'n helpu i uno iechyd a gofal cymdeithasol.

- Edrych ar sut mae AI (deallusrwydd artiffisial) yn gallu helpu i wella gwasanaethau.

- Gwneud yn siŵr bod gan wasanaethau clyw ddigon o adeiladau arbenigol o ansawdd uchel.

10. Cyfathrebu clir a hygyrch

Fe fyddwn ni'n dilyn Safonau Cymru Gyfan ar gyfer Cyfathrebu a Gwybodaeth Hygyrch.

Cyfathrebu

Mae'r Safonau yn set o reolau. Maen nhw'n dweud beth mae'n rhaid i wasanaethau gofal iechyd ei wneud i gyfathrebu â phobl.

Rydych chi'n gallu darllen fersiwn hawdd ei ddeall o'r Safonau ar ein gwefan.

Ar gyfer gofal clyw mae hyn yn meddwl:

- Defnyddio gwybodaeth hawdd ei ddeall i roi cyngor i bobl.

- Hyfforddi staff gofal clyw i gefnogi pobl ag anghenion cyfathrebu gwahanol.

- Dysgu pobl am bwysigrwydd cael gofal yn gynnar ar gyfer problemau clyw.

Beth mae hyn i gyd yn ei feddwl

Mae colli clyw yn gyffredin.
Mae'n gallu cael effaith fawr
ar iechyd a hapusrwydd pobl.

Mae hefyd yn effeithio ar sut mae
GIG Cymru a gwasanaethau lleol
yn defnyddio eu hamser a'u harian.

Mae timau gofal clyw yng Nghymru
wedi gwneud gwaith gwych yn
barod.

Maen nhw wedi creu ffyrdd sydd
wedi ennill gwobrau o wella
gwasanaethau.

Mae'r ffyrdd newydd yma o weithio eisoes yn helpu:

- Rhyddhau amser i nyrsys, meddygon teulu, a staff ysbyty.

- Rhoi gwell gofal i bobl sydd â phroblemau clyw.

cefnogaeth

Gyda'r gefnogaeth a'r cyllid cywir, rydyn ni'n gallu gwneud y gwasanaethau yma hyd yn oed yn well.

Fe fyddwn ni'n cyflwyno'r newidiadau yn y cynllun yma gam wrth gam dros y 3 blynedd nesaf. A gwneud gofal clyw ar gael mewn mannau mwy lleol.